KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 20.12.2007
KOM(2007) 846 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o udelení výnimky podľa článku 19 ods. 2 Zmluvy o ES, ktorá sa predkladá v súlade s článkom 14 ods. 3 smernice 93/109/ES, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie

SPRÁVA KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o udelení výnimky podľa článku 19 ods. 2 Zmluvy o ES, ktorá sa predkladá v súlade s článkom 14 ods. 3 smernice 93/109/ES, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie

1. CIEĽ SPRÁVY

V smernici Rady 93/109/ES[1] sa stanovujú podrobnosti uplatňovania práva voliť a byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi.

V článku 14 ods. 3 smernice sa stanovuje, že 18 mesiacov pred každými voľbami do Európskeho parlamentu predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o tom, či sú dôvody na udelenie výnimky príslušným členským štátom v súlade s článkom 19 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva stále oprávnené, a prípadne navrhne, aby sa urobili potrebné úpravy.

Budúce voľby do Európskeho parlamentu sa budú organizovať v 27 členských štátoch Únie v júni 2009. Komisia preto musí predložiť uvedenú správu v decembri 2007.

Jediným členským štátom, ktorý požiadal o výnimku podľa článku 19 ods. 2 zmluvy je Luxemburské veľkovojvodstvo. Ani jeden z dvoch členských štátov, ktoré pristúpili k Európskej únii po posledných voľbách v roku 2004, o túto výnimku nepožiadal.

Komisia overila dôvody na udelenie výnimky Luxemburskému veľkovojvodstvu pred voľbami v roku 2004 a vo svojej správe z 27. januára 2003[2] dospela k záveru, že ide o platné dôvody a teda nie je potrebné navrhnúť úpravy.

Cieľom tejto správy je určiť, či stále platia dôvody na udelenie výnimky Luxembursku, a v prípade potreby navrhnúť uskutočnenie úprav.

2. PRÁVO VOLIŤ A BYŤ VOLENÝ VO VOĽBÁCH DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

V článku 19 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva sa ustanovuje, že každý občan Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom[3], má právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu. Toto právo sa bude vykonávať v súlade s pravidlami, ktoré prijíma Rada. Tieto pravidlá môžu ustanoviť odchýlky, keď je to odôvodnené osobitnými problémami niektorého členského štátu.

---

1 Smernica Rady 93/109/ES zo 6. decembra 1993, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi (Ú. v. ES L 329, 31.12.1993, s. 34).

2 Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o udelení výnimky podľa článku 19 ods. 2 Zmluvy o ES, predložená v súlade s článkom 14 ods. 3 smernice 93/109/ES o volebnom práve a práve byť volený do Európskeho parlamentu – KOM(2003) 31 v konečnom znení.

3 Ďalej len „občan Únie, ktorý nie je štátnym príslušníkom“.

Pravidlá na vykonávanie práva voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu boli stanovené v uvedenej smernici. V článku 3 tejto smernice sa stanovuje, že akákoľvek osoba, ktorá v určený deň

je občanom Únie v zmysle článku 17 zmluvy a

nie je štátnym príslušníkom členského štátu bydliska, ale v každom prípade spĺňa tie isté podmienky vzhľadom na právo voliť a byť volený tak, ako ukladá tento štát právnymi predpismi svojim vlastným štátnym príslušníkom,

má právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu v členskom štáte bydliska, pokiaľ tohto práva nebola zbavená podľa článkov 6 a 7. Takýto volič sa nazýva „volič Spoločenstva“ a taký kandidát sa nazýva „štátny príslušník Spoločenstva oprávnený kandidovať vo voľbách“.

3. VÝNIMKY UDELENÉ PODĽA ČLÁNKU 14 SMERNICE

Smernicou sa umožňuje odchýliť sa od zásady rovnakého zaobchádzania s voličmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi daného členského štátu, a s voličmi, ktorí nimi nie sú, pokiaľ je to odôvodnené konkrétnymi problémami v danom členskom štáte. Toto sa týka situácie, keď pomer občanov Únie, ktorí majú bydlisko v danom členskom štáte bez toho, aby boli jeho štátnymi príslušníkmi, a ktorí dosiahli vek oprávňujúci na účasť vo voľbách, výrazne prevyšuje priemer Únie.

V článku 14 ods. 1 prvom pododseku sa stanovuje výnimka, že pokiaľ v danom členskom štáte presiahne pomer občanov Únie vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách, ktorí v ňom majú bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, 20 % celkového počtu občanov Únie, ktorí v ňom majú bydlisko a sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách, tento členský štát môže odchylne od článkov 3, 9 a 10:

a) obmedziť právo voliť na voličov Spoločenstva, ktorí majú v danom členskom štáte bydlisko počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nesmie prekročiť päť rokov;

b) obmedziť právo kandidovať vo voľbách na štátnych príslušníkov Spoločenstva oprávnených kandidovať vo voľbách, ktorí majú v tomto členskom štáte bydlisko počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nesmie prekročiť 10 rokov.

Na voličov Spoločenstva a štátnych príslušníkov Spoločenstva oprávnených kandidovať vo voľbách, ktorí z dôvodu, že majú bydlisko mimo svojho domovského členského štátu alebo z dôvodu dĺžky tohto pobytu nemajú právo voliť alebo byť volení v tomto domovskom štáte, sa však nevzťahujú vyššie uvedené podmienky týkajúce sa dĺžky bydliska.

4. ODCHÝLKY, KTORÉ ZAVIEDLO LUXEMBURSKO

Jediným členským štátom, ktorý požiadal o výnimku podľa článku 14 ods. 1 je Luxemburské veľkovojvodstvo. Právne predpisy tohto štátu ustanovujú, že vo voľbách môžu voliť iba tí štátni príslušníci iného členského štátu Únie, ktorí majú v Luxemburskom veľkovojvodstve bydlisko a ktorí tam bývajú ku dňu žiadosti o zápis na volebnú listinu najmenej päť rokov[4]. Pokiaľ ide o právo byť volený, toto

[4] Článok 3 ods. 5 volebného zákona v znení z 18. februára 2003.

právo majú občania Únie, ktorí nemajú luxemburské štátne občianstvo, majú na území tohto štátu bydlisko a bývajú tam ku dňu predloženia zoznamu kandidátov päť rokov[5].

Luxemburské právne predpisy takisto stanovujú, že voliči Spoločenstva a štátni príslušníci Spoločenstva, ktorí nemajú právo voliť alebo byť volení vo svojom domovskom členskom štáte z dôvodu, že majú bydlisko mimo svojho domovského členského štátu alebo z dôvodu dĺžky tohto pobytu, nepodliehajú podmienke dĺžky pobytu stanovenej v zákone.

5. HODNOTENIE DÔVODOV NA UDELENIE VÝNIMKY

Podmienkou na udelenie výnimky stanovenej v článku 14 ods. 1 je, že pomer občanov Únie vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách, ktorí v danom členskom štáte majú bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, presiahne 20 % celkového počtu občanov Únie, ktorí v ňom majú bydlisko a sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách.

V článku 14 ods. 3 druhej vete sa stanovuje, že členské štáty, ktoré sa odvolajú na odchýlky podľa odseku 1, informujú Komisiu o všetkých dôležitých okolnostiach.

Luxemburské orgány listom z 26. októbra oznámili Komisii potrebné údaje, z ktorých vyplýva, že k 1. januáru 2007 počet občanov Únie, ktorí sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách a ktorí majú v Luxembursku bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, bol 135 400 osôb, zatiaľ čo celkový počet občanov Únie vrátane luxemburských štátnych príslušníkov, ktorí sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách a ktorí majú bydlisko v Luxembursku, bol 357 500 osôb.

Z toho vyplýva, že počet občanov Únie, ktorí sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách, s bydliskom v Luxembursku bez toho, aby boli jeho štátnymi príslušníkmi, predstavoval 37,87 % celkového počtu občanov Únie vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách a s bydliskom v Luxembursku k 1. januáru 2007. Tento podiel je výrazne vyšší ako limit stanovený v smernici, t. j. 20 %, a neexistuje dôvod k predpokladu, že by sa situácia odvtedy zmenila.

6. ZÁVERY

Komisia dospela k záveru, že stále platia dôvody, pre ktoré bola Luxemburskému veľkovojvodstvu udelená výnimka podľa článku 19 ods. 2 zmluvy a článku 14 ods. 1 smernice. Preto si nemyslí, že by bolo potrebné navrhnúť úpravy súvisiace s príslušnými ustanoveniami luxemburských právnych predpisov.

[5] Článok 285 ods. 4 volebného zákona v znení z 18. februára 2003.